

SIVILOMBUDSMANNEN STORTINGETS OMBUDSMANN FOR FORVALTNINGEN

Postboks 3 Sentrum

0101 OSLO

v/Johannes Flisnes Nilsen

Deres ref.:
2019/2353

Vår ref.:
2019/14803 - 98048/2020

Saksbehandler:
Lars Conrad Moe

Dato:
27.10.2020

Svar på oppfølging etter Sivilombudsmannens besøk til Helse Stavanger HF Avdeling for barn og unge

Ombudsmannen ber klinikken klargjøre om de forsterkede rommene fortsatt skal kunne benyttes som oppholdsrom ved skjerming, eller om det kun skal forekomme bruk som et kortvarig tiltak i akutte nødsituasjoner, ved behov for kortvarig fastholding eller isolering, jf. psykisk helsevernloven § 4-8.

Helse Stavanger HF bekrefter at vi ikke bruker forsterkede rommene som oppholdsrom ved skjerming. De skal kun tas i bruk i akutte situasjoner, slik det er beskrevet i avdelingens prosedyrer (se vedlegg 1).

Bruk av tvangsmidler

Vi bekrefter at hendelser med nødrett alltid meldes til avdelingsoverlegen og avdelingssjef. Avdelingsoverlegen melder deretter saken til kontrollkommissjonen, som dermed får en kopi av nødrettsnotatet.

Presiseringen om dette inngår imidlertid kun i prosedyren med tittelen «Prosedyre for bruk av tvang» (klinikkenes vedlegg 20). Vi anbefaler at dette presiseres også i klinikkenes prosedyre om skjerming («Skjermingsrutine PBU Døgn, klinikkenes vedlegg 19).

Vi tar til etterretning og har endret skjermingsrutinen ordlyd for å sikre at kortvarig fastholding ikke brukes for å iverksette eller opprettholde skjerming uten at vilkår for bruk av tvangsmidler er oppfylt (se vedlegg 1 og 2).

Tvangsbehandling

Vi ber om at det klargjøres hvordan klinikken legger til rette for at den faglig ansvarlige foretar slike vurderinger og dokumenterer disse, også i tilfeller der barn under 16 år motsetter seg behandlingstiltaket.

Klinikken har laget nye prosedyre for bruk av tvang, se vedlegg 2.

Prosedyren viser til hvordan tvang som er begrunnet i § 4-4, og der pasienten vegrer seg må ha et tillegg som omfatter § 4-8 for å vise alle tiltakene som er satt i verk for å kunne gjennomføre tvangs undersøkelse eller behandlingen

Klinikken har hatt et arbeid som er knyttet opp mot barnekonvensjonen, og ser at vi hele tiden må ha en spesiell oppmerksomhet på involvering av barn under 16 år. Vi arbeider også aktivt for å involverer kontrollkommisjonen i saker som omfatter tvangsbehandling, slik at dette skal være åpent og være mulig å etterprøves med tanke på om tvangsbehandlingen er nødvendig etter lovens kriterier.

Når det gjelder barn og unge med spiseforstyrrelser er ingen barn og unge innlagt uten foreldre. Klinikken har tatt til etterretning at Familiebasert terapi (FBT) bør være foretrukken tilnærming for spiseforstyrrelser, og at involvering av foreldre er ønsket med tanke på best effekt av behandlingen.

Legene har økt sin oppmerksomhet på lovverket innen Lov om psykisk helsevern, noe som gjenspeiles i undervisningen. Her inngår både undervisning på vurderinger for å iverksette tvang, samt dokumentasjon som gjør at vurderingene kan etterprøves.

6. Politiets rolle

Vi ber om en tilbakemelding om utfallet av dette møtet, inkludert hvordan klinikken og politiet sammen vil legge til rette for at barn og unge kan behandles på best mulig måte ved henting og innleggelse, og at hendelser der det er mistanke om at barn og unge er utsatt for uforholdsmessig maktbruk av politiet blir dokumentert og rapportert fra klinikkens side.

Avdelingen har planlagt en møterekke med politistasjonen i Stavanger. Det er foretatt tre av seks møter, slik at en sikrer at en møter alle som patruljerer i Stavanger og omegn. I dialogen med politi har en hatt oppmerksom på Helse Stavanger HF sin forståelse av barn som har en ustabil emosjonell tilstand, og som uttrykker sine vansker med å skade seg selv eller har utfordrende eller destruktiv atferd. Dialogen innebærer en forståelse av at «sikreste behandling ikke er rett behandling», og at en derfor i en del tilfeller får pasienter som politiet får mange bekjentskaper med. At en greier å opprettholde et emosjonelt og empatisk tilnærming til disse ungdommene er viktig for å gi ungdommene et utgangspunkt for håp om bedring. Politiet bekrefter at de er opptatt av dette perspektivet, der de legger vekt på dialog, før de eventuelt må gå inn å sikre at ungdommen ikke får varige skader. Et annet tema som er aktualisert, er at en får til gode avslutning mellom ungdommen og politi, når ungdommen er brakt inn til posten. Det er også opprettet en kontaktperson hos politiet og hos oss, slik at vi fort kan snakke sammen, hvis vi ser at vi må ha en samforståelse for ungdom som bruker disse institusjonene i utstrakt grad.

På bakgrunn av god erfaring med å ha dialog med politistasjonen i Stavanger, vil en i tillegg ta kontakt med Rogaland politistasjon i Sandnes.

Vennlig hilsen
PHBURA Klinikledelse

Lars Conrad Moe
Klinikksjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger ingen signatur

All elektronisk post sendes til post@sus.no